

**ADVIES VOOR RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT
VERBRANDING PAPIERRESTSTOFFEN PARENCO B.V. TE RENKUM**

16 JANUARI 2001

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	3
3.1 Probleemstelling en doel.....	3
3.2 Besluitvorming	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
4.1 Algemeen	4
4.2 Voorgenomen activiteit.....	5
4.3 Emissies en milieuvorzieningen	6
4.4 Alternatieven	8
4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	9
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING....	10
6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	10
6.1 Algemeen	10
6.2 Duurzaamheidsaspecten	11
6.3 Lucht.....	11
6.4 Leefmilieu	11
6.5 Bodem en water.....	12
6.6 Natuur	12
7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	12
8. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE	13
9. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING	13

1. INLEIDING

Parenco B.V. te Renkum heeft het voornemen een nieuwe wervelbedverbrandingsinstallatie te realiseren. Deze dient ter vervanging van de bestaande installatie. Tevens wordt hiermee een capaciteitsvergroting van de eigen verbrandingsinstallatie tot stand gebracht. Voor de aanleg van de oven zijn 'veranderingsvergunningen' nodig ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Omdat er sprake is van een "verbrandingscapaciteit voor afvalstoffen van meer dan 100 ton per dag"¹ dient milieueffectrapportage te worden uitgevoerd. De bevoegde instanties voor de vergunningverlening zijn respectievelijk Gedeputeerde Staten van Gelderland en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, vertegenwoordigd door Rijkswaterstaat Directie Oost-Nederland.

Bij brief van 15 november 2000 heeft de provincie Gelderland (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport². De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 29 november 2000³.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep⁴ die optreedt namens de Commissie voor de m.e.r. en in dit advies verder 'de Commissie' wordt genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het op te stellen milieueffectrapport (MER) moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze aansluit bij punten in de adviesrichtlijnen.

¹ Besluit milieueffectrapportage, Bijlage, Onderdeel C, 18.4.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie bijlage 3.

⁵ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Parenco B.V. te Renkum heeft het voornemen een nieuwe wervelbedverbrandingsinstallatie te realiseren. Deze dient ter vervanging van de bestaande verbrandingsinstallatie, waarmee tevens een capaciteitsvergroting tot stand wordt gebracht.

De Commissie acht de volgende onderwerpen het meest van belang voor het op te stellen milieueffectrapport.

Voorgenomen activiteit

1. onderbouwing van de doelmatigheid van het voornemen;
2. inzicht in de aard van de verbrandingsinstallatie en de wijze waarop deze wordt aangelegd (in pandig of niet) en ingepast in het bestaande bedrijf (massa- en energiebalansen);
3. goede onderbouwing van de te realiseren en aan te vragen verbrandingscapaciteit en van de omvang en samenstelling van de te verbranden reststromen onder andere door het uitwerken van capaciteitsvarianten met speciale aandacht voor het al dan niet verbranden van stromen uit Duitsland;
4. gemotiveerde keuze van de aan te leggen milieubescherpende voorzieningen, waaronder een rookgasreinigingsinstallatie, tegen de achtergrond van de beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief.

Milieugevolgen

Toetsing van het voornemen en de alternatieven op:

1. omvang van de als afvalstof af te voeren reststromen en hergebruiksmogelijkheden van de asresten;
2. energetisch rendement en effect op de uitstoot van broeikasgassen;
3. emissies naar de lucht van met name stof en NO_x;
4. overige milieugevolgen zoals effecten voor het leefmilieu in de omgeving (geluid en trillingen, geur, externe veiligheid, gezondheid), eventuele verontreiniging van het oppervlaktewater en aantasting van de natuur in de uiterwaarden.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

3.1 Probleemstelling en doel

In een probleemstelling moet de aanleiding tot het realiseren van het voornemen worden beschreven. Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven.

De informatie die de startnotitie bevat over probleemstelling en doel voldoet reeds aan de voor een MER te stellen eisen. Wel is een nadere onderbouwing van de voorgenomen verwerkingscapaciteit gewenst en van de import van reststromen uit Duitsland (zie ook §4.2 en 4.4.)

3.2 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

De startnotitie bevat reeds een vrij compleet overzicht van relevant vigerend beleid en relevante regelgeving. In aanvulling daarop vraagt de Commissie in het MER ook in te gaan op de meest recente informatie over de inhoud van het Landelijk Afvalbeheersplan⁶. De energieprestaties van de oven moeten worden beschreven volgens de "Handleiding bij toepassingen van het energietisch rendement voor beleidstoepassingen" (Novem, Kema 2000). Daaruit moet blijken of in het onderhavige geval sprake is van 'nuttige toepassing' of 'verwijdering'. Wanneer sprake is van verwijdering dan zal het initiatief op alle vier de **doelmatigheids**criteria⁷ moeten worden beoordeeld, zowel per stroom als voor de totaliteit. Nagegaan moet worden welke minimumstandaards

⁶ Zie de reactie van het AOO, bijlage 4 nummer 1.

⁷ Effectieve en efficiënte verwijdering, effectief toezicht, continuïteit in het beheer en afstemming van capaciteit op aanbod.

eventueel van toepassing zijn en of de voorgenomen verwerking op de belangrijkste milieuaspecten even gunstig of gunstiger scoort.

Ook dient te worden ingegaan op de nieuwe normen voor luchtkwaliteit die naar verwachting binnenkort in werking zullen treden op grond van de Europese kaderrichtlijn luchtkwaliteit⁸, en op de consequenties die deze zullen of kunnen hebben voor het voornemen.

In het MER dient ook de te hanteren normstelling inzake (afval)waterkwaliteit te worden gespecificeerd. Voor de reststof dient de huidige regelgeving (BAG/ RAGA) te worden beschreven.

Aangegeven moet worden welke mogelijke beperkingen voortvloeien uit de ligging van het bedrijf in de uiterwaarden van de Nederrijn (beschermingsformules uit het Structuurschema Groene Ruimte, Beleid Ruimte voor de Rivier, Europese Vogel- en Habitatrichtlijn).

In het MER dient te staan dat het is opgesteld voor de besluitvorming voor de vergunningverlening ingevolge de Wm en de Wvo. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit betreft het realiseren van een wervelbedverbrandingsinstallatie voor de verbranding van 270.000 ton reststoffen per jaar.

De voorgenomen activiteit en de eventuele alternatieven daarvoor moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het kan zinvol zijn om deze beschrijving te baseren op deelactiviteiten. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

⁸ De eerste dochterrichtlijn is de Richtlijn 1999/30/EG van de Raad van 22 april 1999 betreffende grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, zwevende deeltjes en lood in de lucht.

4.2 Voorgenomen activiteit

In het MER dient bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit (en de alternatieven) aandacht te worden besteed aan de volgende aspecten.

Algemene informatie

- inpassing van de nieuwe oven in de processchema's en water-, energie- en massabalansen van de bestaande installatie; motivering van de voorgenomen verwerkingscapaciteit van de nieuwe installatie in relatie daarmee;
- beschrijving van onderdelen die nieuw worden gebouwd;
- beschrijving van delen van de bestaande installaties die worden benut;
- ligging (op kaart) van de nieuwe installatie ten opzichte van bestaande installaties.

Te verwerken reststoffen

- aard, omvang, samenstelling (zware metalen, organische microverontreinigingen), verbrandingswaarde en herkomst van alle te verwerken stromen aan reststoffen⁹. Daarbij dient met tabellen de kwaliteit van elke stroom inclusief de variaties in kwaliteit inzichtelijk te worden gemaakt en dient te worden uitgegaan van recente bemonsteringen en analyses;
- acceptatiecriteria en toepassing van het acceptatiebeleid voor de reststroom uit Duitsland;
- wijze, frequentie, route en tijdstippen van aanvoer en transport voor de reststroom uit Duitsland;
- opslagfaciliteiten (inclusief situering en milieubeschermdende voorzieningen) en opslagcapaciteit voor alle stromen (zowel intern als extern).

De Commissie gaat hierbij uit van de gegevens in de startnotitie. Als initiatiefnemer in de praktijk ook andere stromen wil gaan verwerken (bijvoorbeeld zolang de productiecapaciteit van papier bij Parenco nog niet is uitgebreid en daarmee de reststromen nog niet op het in de startnotitie beschreven niveau zijn) dienen deze stromen ook in het MER te worden beschreven (zie §4.4).

Thermische behandeling

De initiatiefnemer is van plan 270.000 ton per jaar (ca. 150.000 ton ds/jaar) met één oven te verbranden. In het MER dient te worden beschreven in hoeverre reeds ervaring bestaat met dergelijke relatief grote ovens (referenties), dan wel aannemelijk te worden gemaakt, dat een dergelijke capaciteit in één oven kan worden uitgevoerd.

Beschreven dient te worden welke onderdelen in pandig worden gebouwd en welke buiten. Indien wordt gekozen voor het niet in pandig bouwen van de nieuwe installatie, dient in het meest milieuvriendelijke alternatief aandacht te worden besteed aan een in pandige bouwwijze. Verder moet worden ingegaan op:

- aard, werking en bedrijfszekerheid van de thermische installatie;

⁹ Hierbij dienen alle stromen op een gelijkwaardig detailniveau te worden beschreven.

- procescondities in de oven en de correctiemaatregelen bij overschrijding van die condities met speciale aandacht voor de invloed van de verwerking van de andere afvalstromen dan de stromen die nu reeds worden verbrand;
- wijze van energierterugwinning en energiehuishouding.

Rookgasreiniging

De Commissie heeft kennis genomen van het milieujaarverslag van Parenco over 1999 en gelezen, dat met de huidige verbrandingsoven niet wordt voldaan aan de emissie-eisen voor NO_x en fijn stof (eisen per 1-1-2000). In het MER dient met name aan deze beide emissies aandacht te worden besteed. Daarnaast moet worden ingegaan op:

- rookgasdebiet en rookgassamenstelling voor de reinigingsinstallatie (temperatuur, vocht-, zuurstofgehalte, alsmede gehalten aan verontreinigende stoffen, zoals genoemd in §4.3);
- geplande rookgasreinigingsstappen met de daarin te verwijderen componenten, te gebruiken hulpstoffen en te bereiken emissiewaarden.

Eindproduct, rest- en afvalstoffen

De Commissie vraagt hierbij extra aandacht voor de effecten van het meeverbranden van stromen, die nu nog niet in de eigen oven worden verbrand, zoals rejets¹⁰. Op basis van kwaliteitsgegevens van de input dient de kwaliteit van de output te worden berekend. Informatie is gewenst over:

- hoeveelheid en samenstelling van de asresten (vliegas en eventueel bodemas), de variatie daarbinnen voor zover relevant in verband met de eisen voor afzet als bouwstof of grondstof;
- afzetmogelijkheden van de asresten met mogelijke huidige en toekomstige knelpunten, daarbij dient te worden gemotiveerd op welke wijze wordt voldaan aan de daarvoor geldende normen, zoals bijvoorbeeld vastgelegd in het Bouwstoffenbesluit;
- het eventuele ontstaan, kwantiteit en samenstelling van andere afvalstoffen (bijvoorbeeld rookgasreinigingsresidu) uit het procédé en de verdere verwerking van die afvalstoffen binnen of buiten de inrichting.

4.3 Emissies en milieuvoorzieningen

Algemeen

Om een beeld te krijgen van de emissies en de werking van de milieuvoorzieningen bij de alternatieven en varianten, dient het MER de concentraties en hoeveelheden milieubelastende stoffen aan te geven en de werking van de milieuvoorzieningen. Om de vergelijking van de milieugevolgen te kunnen maken moet ook per alternatief worden aangegeven hoeveel (extra) transportbewegingen worden gegenereerd.

¹⁰ Dat zijn bijvoorbeeld plastic en nietjes die van het oud papier worden afgescheiden en nu elders worden verbrand.

Luchtemissies en reinigingsvoorzieningen

- emissies van stof, zoutzuur, fluorwaterstof, zwaveldioxide, stikstofoxiden, koolmonoxide, dioxinen¹¹/furanen, onverbrande koolstof (C_xH_y) geurhoudende stoffen en zware metalen waaronder in het bijzonder kwik, cadmium en koper (indien de rejets worden meeverbrand); eventuele voorzieningen ter beperking daarvan in de opstartfase, bij normale bedrijfsomstandigheden en bij piekbelasting;
- de relatie tussen de emissies naar de lucht en de keuze van de rookgasreiniging;
- de maatregelen die worden genomen wanneer emissies belangrijk hoger zijn dan tijdens reguliere bedrijfsomstandigheden (storingen, opstarten, andere receptuur, et cetera);
- de luchtemissies in de directe omgeving als gevolg van toename van transportbewegingen;
- afzuiging van lucht uit opslagruimten voor gebruik als verbrandingslucht;
- maatregelen bij opslag en overslag ter beperking van geur -en stofemissies.

Emissies naar het oppervlaktewater en waterzuivering

Wanneer in het MER een variant wordt beschreven waarbij sprake is van extra lozing van afvalwater op het eigen riool, dient het MER de volgende informatie te geven:

- samenstelling en hoeveelheid (verontreinigde) waterstromen vanuit ontwatering en eventueel uit de rookgasreiniging naar de zuivering met name biologisch zuurstofverbruik, chemisch zuurstofverbruik, N, P, S en zware metalen;
- de samenstelling van deze stromen bij normale bedrijfsomstandigheden en bij eventuele storingen;
- eventuele emissies naar oppervlaktewater (inclusief koelwater).

Geluidemissies

- overzicht van (voor de geluidbelasting van de omgeving) relevante geluidemissies van installaties en activiteiten, waaronder transport en overslag op het terrein. Hierbij dient een onderscheid te worden gemaakt in representatieve bedrijfssituaties gedurende de dag-, de avond- en de nachtperiode.

Calamiteiten

Het MER dient inzicht te geven in de mogelijke calamiteiten die ontstaan door uitval van voorzieningen, plotselinge omstandigheden, of bijvoorbeeld gebruik en opslag van ammonia. Voorts wordt aangegeven welke maatregelen worden genomen om de risico's van calamiteiten te beperken.

¹¹ Zie ook reactie nummer 2 uit bijlage 4 waarin wordt gewezen op de productie van dioxine bij het verbranden van schors.

De beschrijving van de alternatieven en varianten dient zo uitgebreid te zijn dat een vergelijking op de relevante milieugevolgen mogelijk is. In de startnotitie worden de volgende alternatieven en varianten besproken.

Nulalternatieven

De startnotitie geeft twee mogelijkheden aan:

- de bestaande oven blijft in bedrijf;
- na uit bedrijf nemen van de bestaande oven worden de reststoffen elders verwerkt.

Gegeven de ingeschatte realiteitswaarde van deze alternatieven adviseert de Commissie de beschrijving van het eerste nulalternatief kort te houden. Het tweede nulalternatief dient uitgebreider te worden beschreven, zodanig dat het mogelijk wordt een vergelijking te maken op de aspecten energie, emissies (lucht), reststoffen en extra transportbewegingen.

Locatiealternatieven

De Commissie acht het plausibel dat geen locatiealternatieven worden beschreven, omdat het gaat om vervanging van een bestaande oven.

Alternatieve verwerkingsmogelijkheden

De Commissie is van mening dat de in de startnotitie genoemde alternatieve verwerkingsmogelijkheden thermisch drogen, biologisch drogen en natte oxydatie niet voldoen aan de doelstelling van het project om duurzame energie op te wekken en daarom niet in het MER hoeven te worden behandeld. Wanneer vergassen voor de reststroom, waarover het hier gaat, een bewezen technologie is (of op korte termijn kan worden), dan dient hierop in het MER wel (als volwaardig alternatief) te worden ingegaan.

Technische uitvoeringsvarianten

De Commissie stemt in met het in het MER beschrijven van de uitvoeringsvarianten die in de startnotitie staan (afwijkende verbrandingstechnologie, alternatieve rookgasreinigingstechnieken en capaciteitsalternatieven).

Bij de capaciteitsalternatieven dient expliciet te worden ingegaan op de milieuvoor- en nadelen van het meeverbranden van respectievelijk rejets, houtafval, alsmede het ontinktingsresidu en zaagsel van het zusterbedrijf in Duitsland.

Bij de rejets gaat het in het bijzonder om de consequenties die dat heeft voor de kwaliteit van de reststoffen; bij het houtafval om een doelmatigheidsbeoordeling; en bij het ontinktingsresidu (en zaagsel) uit Duitsland om de extra transportbewegingen (emissies van het transport) en aspecten van regelgeving inzake landgrensoverschrijdend vervoer van afvalstoffen.

Als technische variant vraagt de Commissie verder aandacht voor het onderzoek naar de vorming van lachgas (een broeikasgas) bij de verbranding van biomassa in wervelbedovens¹², dat Haskoning bij DRSH heeft uitgevoerd met

¹² "Vorming van lachgas bij verbranding van zuiveringsslib in combinatie met een SNCR-Denox", DRSH Zuiveringsslib NV/Haskoning, september 2000. NOVEM projectnummer : 358610/0310.

subsidie van NOVEM. In het MER dient te worden nagegaan welke mogelijkheden er bij het voornemen van Parenco zijn voor een ovenontwerp met een lage uitstoot van dit broeikasgas. Daarbij dient ook te worden ingegaan op de consequenties voor de uitstoot van NO_x en de mogelijkheden om dit via een Denox te bestrijden.

Bij de voorgenomen capaciteit van de verbrandingsinstallatie wordt geanticipeerd op een mogelijke vergroting van de productiecapaciteit van papier die Parenco voor de middellange termijn voorziet. Duidelijk moet worden gemaakt in hoeverre Parenco nog andere rest- of afvalstromen wil verbranden dan de hierboven genoemde om de (al dan niet tijdelijke) overcapaciteit te benutten. Van deze stromen dienen in dit MER de omvang, samenstelling en acceptatiecriteria te worden beschreven.

Hoewel dit strict genomen niet valt onder de reikwijdte van deze m.e.r. adviseert de Commissie ook na te gaan hoe de (gecumuleerde) situatie is met betrekking tot de belangrijkste emissies bij de voorgenomen uitbreiding van de productiecapaciteit op termijn. Op deze wijze kan worden vastgesteld of nu al moet worden geanticipeerd op verdergaande milieubescherpende voorzieningen.

4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Op basis van de vergelijking van de hiervoor beschreven alternatieven en varianten moet een meest milieuvriendelijk alternatief worden geïdentificeerd waarbij ten minste wordt gekeken naar:

- maximaal energierendement;
- maximale reductie van geluidsproductie en emissie naar lucht en water;
- meer aan- en afvoer over water;
- zo hoogwaardig mogelijk hergebruik van reststoffen;
- mate van overkapping en inpandigheid.

5. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING**

artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

De bestaande toestand (dat is met de bestaande bedrijfsvoering en bestaande oven) van het milieu op en rondom het terrein van Parenco moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Indien relevant voor de beoordeling van de gevolgen moet ook worden ingegaan op milieugevolgen van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten in de omgeving.

Het MER dient een kaart van het terrein van Parenco en van de omgeving te bevatten en een beschrijving (van de aard en omvang) van alle (bestaande of geplande) bestemmingen in de omgeving die kwetsbaar zijn voor geluidsoverlast en luchtverontreiniging. Het bestaande achtergrondgeluidniveau inclusief autonome groei en/of sanering dient conform het gevraagde in hoofdstuk 6 te worden weergegeven.

6. **GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

6.1 **Algemeen**

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- Bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case scenario' worden gebruikt; in ieder geval dient bij de beschrijving van de emissies en de berekening van de immissieniveaus worden uitgegaan van het verbranden van de technisch maximaal haalbare capaciteit van de oven in combinatie met een reëel maximaal aantal draaiuren in combinatie met een emissie gebaseerd op "het opvullen van de emissienorm".
- Voor de aspecten lucht, geluid en water zou ook de situatie moeten worden beschreven met de op termijn voorgenomen uitbreiding van de productie¹³ (zie §4.4).
- Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld.

¹³ Zie ook reactie nummer 3 van bijlage 4.

- De manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal.
- Vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.
- In het MER moet ook worden ingegaan op afgeleide milieugevolgen zoals beschreven onder het kopje “duurzaamheidsaspecten”.

6.2 Duurzaamheidsaspecten

In verband hiermee vraagt de Commissie aandacht voor:

- energetisch rendement van de installatie;
- het effect op de CO₂ uitstoot, rekening houdend met het eigen energieverbruik en de eventuele inzet van secundaire brandstoffen;
- de toepasbaarheid van de reststoffen, de indirecte effecten van die toepassing voor het milieu (bijvoorbeeld uitloogbaarheid bij toepassing als bouwstof, vermeden grondstoffen) en een beoordeling van de hoogwaardigheid van de toepassing.

6.3 Lucht

De verspreidingsberekeningen voor verontreinigende componenten, stof en geur dienen te worden uitgevoerd met behulp van relevante en in Nederland algemeen gebruikelijke verspreidingsmodellen (LTG, LTFD, PLUIM, STACKS). De resultaten dienen te worden weergegeven door middel van contouren op plattegronden van de omgeving. De berekeningen dienen te worden uitgevoerd op basis van middelingstijden en overschrijdingsfrequenties die gerelateerd zijn aan de hiervoor geldende normstelling (lange termijn gemiddelde, 95-, 98- of 99,5 percentielwaarde). Bij de beoordeling van de resultaten door toetsing aan normen dient tevens de aanwezige voorbelasting in de beschouwing te worden betrokken. De contouren dienen een totaalbeeld van geheel Parenco weer te geven exclusief en inclusief de nieuwe installatie.

6.4 Leefmilieu

Omdat het terrein van Parenco dichtbij woonbebouwing ligt moet in het MER worden ingegaan op de gecumuleerde effecten op de woonomgeving, waaronder volksgezondheid. Ook moet worden ingegaan op het gewijzigde aanzicht van het bedrijventerrein door middel van een aanzichtstekening. Verder moet in verband met het leefmilieu aan de orde komen:

Geluid en trillingen

De geluidbelasting moet worden berekend op referentieposities gelegen op de dichtstbijzijnde geluidzone ex art. 54 Wgh en ter hoogte van geluidsgevoelige bestemmingen binnen de zone op kortere afstanden. Daarbij dient inzicht gegeven te worden in de beschikbare akoestische ruimte binnen het zonebeheer van het bevoegde gezag. Ook de geluidscontour dient te worden weergegeven exclusief en inclusief de nieuwe installatie. Verder moet worden ingegaan op

eventuele trillingshinder ten gevolg van de inrichting en het verkeer van en naar de inrichting binnen 50 meter uit de weg.

Externe veiligheid

De externe veiligheidssituatie rondom de inrichting moet worden beschreven als gevolg van een calamiteit met een redelijkerwijs grootst denkbaar gevolg.

6.5 Bodem en water

Ingegaan moet worden op de vraag of door de voorgenomen activiteit of de alternatieven sprake is van grotere eventuele:

- gevolgen van depositie van verontreinigende of verzurende stoffen op de bodem in daarvoor kwetsbare ecosystemen in de omgeving (ervan uitgaand dat bodemverontreiniging op de locatie wordt voorkomen door adequate beschermende maatregelen);
- effecten van eventuele thermische emissies op de temperatuurniveaus in de Rijn¹⁴;
- effecten van overige emissies op de kwaliteit van het ontvangende water en de daarin aanwezige organismen;
- effecten op de kwaliteit van de waterbodem.

6.6 Natuur

Wanneer sprake kan zijn van aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden in gebieden met een speciale natuurbeschermingsstatus moet in het MER worden ingegaan op de daarbij van toepassing zijnde beschermingsformules.

7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit, de alternatieven en varianten moeten onderling én met de bestaande situatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit, de alternatieven en varianten verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

¹⁴ Zie ook reactie bijlage 4 nummer 2.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

In het MER moet staan over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze leemten in kennis kunnen dan worden opgenomen in het op te stellen evaluatieprogramma.

9. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

Bijzondere aandacht verdient de systematiek in de vergelijkende beoordeling van de alternatieven en varianten, omdat er diverse alternatieven en varianten moeten worden vergeleken met een verschillend abstractieniveau. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen.

Vanwege de ligging van Parenco nabij woonbebouwing is verder een goede samenvatting van belang. De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Voor de omwonenden¹⁵ moet duidelijk worden gemaakt hoe per milieu-aspect de huidige en toekomstige situatie zullen verschillen.

¹⁵ Zie ook reactie nummer 3 uit bijlage 4.